

Citát:

„Nejlepší způsob,
jak předpovídat
budoucnost,
je vytvořit ji!“

Alan Kay

ÚVODNÍK

Vážení čtenáři,

Jaro vždy bylo symbolem naděje. V současné kalamitní situaci je pro vlastníky lesů takovou nadějí příznivý vývoj počasí, dostatek srážek, venkovní teploty odpovídající dlouhodobému normálu a pomoc státu, jednak legislativní a jednak finanční.

Já věřím, že stát nenechá majitele lesů na holičkách a pomůže jim v boji s kůrovcem. Zvládnutí kůrovcové kalamity totiž není jen záležitostí vlastníků lesů, lesníků a resortního ministerstva, jak si ještě pořád někteří lidé myslí, ale jedná se o problém celospolečenský. Těch má naše společnost samozřejmě více, ale záchrana lesů a obnova kalamitních ploch by teď měla být prioritou. Zachování současného podílu lesů v krajině úzce souvisí s udržením vody v krajině, s její kvantitou i kvalitou.

Jak se dočtete dále, některé dílčí kroky se sice podařilo prosadit, ale v podstatě jsme pořád na začátku. Vlastníci lesů svůj boj s kůrovcem nevzdávají a rozhodně nezhájejí, ale bez finanční pomoci státu se neobejdou. Zvýšený objem kůrovcových těžeb, nízké ceny dřeva, rostoucí ceny sazenic a služeb uvádějí vlastníky lesů do existenčních problémů. Nadějí na přežití se jevil nový dotační titul Ministerstva zemědělství na obnovu kalamitních ploch s předpokládaným objemem 3 mld. korun. Původní předpoklad, že vlastníci lesů budou moci žádat o tyto prostředky již v prvním čtvrtletí letošního roku, se ale bohužel vůbec nenaplnil. Navíc se objevily zprávy, že případné žádosti budou propláceny až z rozpočtu 2020. Za svou osobu jsem přesvědčen, že vláda myslí svůj boj s kůrovcem vážně a toto nepřipustí, neboť by tím způsobila rozvrat vlastnictví lesů v nestátním sektoru. Za rok 2018 dosahují odhady škod suchem a kůrovcem za celou republiku 18,1 mld. korun, ale za rok 2019 již 29,1 mld. Na to by měla vláda adekvátně reagovat a pamatovat na to i ve státním rozpočtu na příští rok.

Majitelé soukromých, obecních a církevních lesů se podílejí na vlastnictví lesů v České republice z více než 40 % a na boj s kůrovcem a záchranu lesů již vynaložili miliardy korun. Věřím, že na to nezůstanou sami. Zájmy různých skupin jsou různé, ale bez lesů nebude voda a bez vody pak budou ostatní zájmy nicotné.

Ing. František Kučera
předseda SVOL

Když nebude les, nebude voda

Zleva doc. Ing. Vít Šrámek, Ing. František Kučera, doc. RNDr. Jan Pokorný, Ing. Václav Zámečník

Z tiskové konference SVOL

V loňském roce potrápila Českou republiku historická sucha a situace se navzdory bohaté zimní sněhové nadílce nezlepšuje. Zdroje pitné i užitkové vody jsou v ohrožení a jedním z významných faktorů, který k této situaci přispívá je – pro mnohé překvapivě – kůrovec. U příležitosti Světového dne vody proto uspořádal SVOL 19. března tiskovou konferenci „Když nebude les, nebude voda“, která upozornila na to, jak významně sucho souvisí s aktuální kůrovcovou kalamitou v domácích lesích. A že pokud stát nepomůže vlastníkům lesů zabojoval proti kůrovci dostatečně rychle, může se krize kolem vody ještě významně prohloubit.

„Bez finanční pomoci státu, kterou je navíc potřeba poskytnout naprosto neodkladně, nemohou vlastníci lesů vlastními silami katastrofu zvládnout,“ upozornil přítomné zástupce médií předseda SVOL František Kučera. „Nejde zdaleka jen o lesy. Jde o vodu. Proto jsme se rozhodli ještě více upozornit na hrozbu sucha, o kterém

se loni hovořilo snad ve všech pádech, jen v souvislosti s kůrovcovou kalamitou ne dost hlasitě.“

Právě souvislosti mezi kůrovcovou kalamitou a suchem budou v roce 2019 patřit ke klíčovým tématům, které chce SVOL na veřejnosti komunikovat. Březnová tisková konference byla pouze prvním krokem a reakce médií potvrdila, že správným. Tématika kůrovce a situace vlastníků lesů se díky tiskové konferenci hned druhý den ocitla například na titulní stránce Lidových novin, následovalo několik úspěšných vystoupení představitelů SVOL i odborníků na les a vodu v televizi a rozhlasu.

„Pokud chceme porozumět klimatické změně a zjednat nápravu, musíme na to jít od vody a od lesa,“ varoval ve svém vystoupení odborník na vzájemný vliv vody a lesů doc. Jan Pokorný z obecně prospěšné společnosti ENKI Třeboň. „Je tisíciletou historickou zkušeností, že odlesnění vede k vysychání krajiny a poklesu srážek. Jak populace roste, kácí lesy a přeměňuje je na zemědělskou půdu, na které pěstuje obilniny. Historické civilizace většinou

vyschly, archeologové objevují jejich zbytky pod nánosy písku. Strom o průměru koruny 6 m metrů vypaří za den 30 litrů vody, povrchová teplota lesa je i v létě pod 30 °C, zatímco povrchová teplota odvodněných městských ploch nebo sklizených polí přesahuje i 50 °C,“ připomněl Jan Pokorný. To, že jsme jako společnost nepoučitelní, pak ilustroval na příkladu Národního parku Šumava, kde uschly hřebenové partie smrkového lesa, jednotlivé stromy byly i několik set let staré. Tento les mívá v létě teplotu kolem 20 °C, vyčesával vodu z mraků a zásoboval vodou drobné toky. Na hřebenech leží nyní uschlé kmeny stromů, jejichž povrchová teplota dosahuje i 60 °C. Ohřátý vzduch stoupá vzhůru a vysušuje okolí a brání přísunu vlhkého vzduchu z okolí. V letním dnu si to lze představit, že jsme na hřebenech zaplnili vysoušeč fén o výkonu jednoho bloku Jaderné elektrárny Temelín na každých 200 – 300 ha. „Ptám se zastánců bezzásahovosti: souhlasili byste s tím, že si nějaká

pokračování na str. 2. »

Petice SVOL v Poslanecké sněmovně

Bezmála šestnáct tisíc lidí podepsalo petici SVOL „Za zdravé a prosperující lesy pro příští generace“. V úterý 19. února se k ní konalo veřejné slyšení na půdě Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, kterého se zúčastnila také řada členů SVOL.

Důvodem vzniku petice, která byla Petičnímu výboru Poslanecké sněmovny předána 14. listopadu 2018, byla nespokojenost občanů s pomalým a nepřilíhivým postupem státu při řešení následků sucha a kůrovcové kalamity, které devastují lesní majetky ekonomicky i ekologicky. Zpravodaj petice poslanec Stanislav Blaha hned na úvod veřejného slyšení řekl: „Zasaženým soukromým a obecním lesním majetkům hrozí nejen ekologická, ale i ekonomická devastace.“ A vyzval přítomné politiky, aby problematice v resortu lesnictví věnovali maximální pozornost.

O tom, že je za pět minut dvanáct, věděl své všichni majitelé lesů. „Predáním této petice vyzýváme politiky napříč politickým spektrem, aby intenzivněji řešili apokalyptickou kalamitu, kterou bude v tomto roce zasažena celá Česká republika,“ řekl v Po-

slanecké sněmovně Richard Podstatzký Thonsern, předseda Komory soukromých lesů. „Apeluji na Vaši zodpovědnost vůči budoucím generacím, ať nezůstane jen u prázdných frází o ochraně životního prostředí, ale ať zodpovědní politici finančně podpoří hospodaření v soukromých lesích. U nestátních vlastníků, kteří mají převážně jehličnaté lesy, jde dnes doslova o boj o přežití. O přežití firmy i jejich zaměstnanců, o udržení majetku před naprostým krachem a záchranu lesů, které chradnou a ztrácí funkce ekologické stability krajiny. Drobní vlastníci lesů se dostávají do situace, kdy jejich kůrovcové dřevo je neprodejné, nemají už další peníze na kácení kůrovcové dřevní hmoty, nemají tak ani peníze na obnovu jejich lesa a výsadbu nových sazenic.“

pokračování na str. 2. »

Předseda SVOL František Kučera ve svém vystoupení upozornil, že majitelé lesů volali po pomoci státu už v reakci na mimořádné sucho v roce 2014, kdy se zejména na Moravě začalo šířit chřadnutí smrku. „Problém nebyl v první fázi zastaven a nyní je před námi skutečně ekologická katastrofa, která může být letos ještě daleko horší než v minulých letech.“ Za hlavní problém v současné situaci označil finanční podporu za strany státu, která je naprosto nedostatečná a řešení bez ní není možné. Kritizoval i jednání politiků, kteří konají pomalu a nepružně.

„Soukromí a obecní vlastníci lesů nemají obvykle jiný příjem než z prodeje dřeva, ale prodej dřeva zkolaboval. Prodat dřevo je obrovský problém a kdo nemá trvalé obchodní vztahy, nemá šanci. Ekonomické dopady budou hrozné. Jestliže vlastník lesa loni hospodařil na nule, v letošním roce potřebuje nakoupit sadební materiál, zakoupit péstební práce a o nové stromky se starat.“ Znovu upozornil, že následky kalamity nebudou majitelé lesů sami schopni zvládnout a připomněl, že lesy jsou významným zdrojem pitné vody.

Také hejtman Kraje Vysočina Jiří Běhounek, který petenty podpořil, upozornil na to, že otázka bytí a nebytí lesních majetků úzce souvisí s dostupností vody pro občany. Kraj Vysočina si vážnost situace velice dobře uvědomuje a vlastníky lesů ve svém kraji je připraven podpořit 100 milióny ze strategických rezerv. Čeká však na to, jak se k situaci postaví stát. „Chci podpořit všechny argumenty, které zazněly a skutečně kolegy poslance poprosit, abychom současnou situaci vnímali jako skutečně obrovskou katastrofu, kterou pokud nezastavíme, nebo nezačneme alespoň omezovat, tak se nedostaneme dál. 6. prosince jsme jednali s panem ministrem zemědělství jako Asociace krajů. Na tomto jednání se všechny kraje přihlášily s tím, že jsou připraveny i ze svých rozpočtů významně podpořit snahu o zalesnění, podporu školek a další kroky, které jsou nutné. Ale bez toho, aby první krok udělal stát, se neobejdeme. Nemůžeme z pozice krajů platit kompenzace vlastníkům lesů,“ uvedl. Připomněl také vlastní snahu upozornit již předchozí vládu na obrovský problém. „Během výjezdního zasedání tehdejší vlády jsem v květnu 2018 řekl panu premiérovi, aby si připravil pět miliard korun, protože bez nich to nezvládneme. Bylo na mě pohlíženo, jako bych byl příliš nenasytý a že toho chci moc,“ dodal. „Neuvědomujeme si rozsah mimořádné situace a katastrofy. Jestliže se nezačne něco dělat, voda opravdu nebude.“

Za petenty vystoupil také Jiří Svoboda, ředitel Lesního družstva obcí Příbyslav. „Předpoklad, že v roce 2019 bude na Vysočině více než 5 milionů kubíků kůrovcového dříví a v celé republice 50 milionů kubíků kůrovcového dříví je skutečnost, která bezpochyby ovlivní naprostou většinu vlastníků lesů,“ řekl již dříve. V Poslanecké sněmovně se ve svém vystoupení zamýšlel mimo jiné nad tím, kde je hranice, na které mohou vlastníci lesů „přežít“ a označil za ni tisíc korun za kubík dřeva. „Pokud jsme pod ní, nedokážeme si vydělat na režie, péstební činnost..., přestaneme mít sílu hospodařit na našem majetku, zalesňovat holiny... A to je věc, kterou si nemůžeme dovolit. Je třeba se vši vážností upozornit, že ekonomický problém je za dveřmi a petice není žádným křikem nějakých nespokojenců. Jde o velmi vážnou situaci, která nesnese odkladu a jestliže to nezvládneme v tomto roce, tak bude pravděpodobně pozdě,“ varoval.

Radomír Charvát, předseda východočeské regionální organizace SVOL z Lesního družstva Vysoké Chvojno porovnával ve svém příspěvku konání vlády během přírodních katastrof ve dvacátých letech minulého století a dnes. „Z toho, bohužel, mrazí,“ konstatoval. Připomněl, že oči zavírali před katastrofou i mnozí odborníci v resortu. „Nemohu si odpustit poznám-

ku, že loni jsme s velkou pompou slavili pětadvacet let od transformace státních lesů a vyslechli si při té příležitosti mnohé řečníky tvrdící, že lesy jsou v nejlepší kondici za posledních sto let. A ejhle, rok poté je katastrofická situace... Přitom jsme už od roku 2014 a 15 věděli, že strašák v podobě kůrovce existuje. Neurodí-li se zemědělcům kvůli suchu, přijde zdražení komodity, protože je jí nedostatek. Nám naopak množství komodity nastoupá, cena jde dolů. Do budoucna budou nároky na majitele lesů značné a bez pomoci vlády si nepomůžeme.“

Závěrem svého vystoupení Radomír Charvát vyzval politiky k akci s tím, že pokud situaci správně nevyhodnotí, riskují, že budou označeni příštími generacemi za politickou reprezentaci, která „zapříčinila konec lesů v Čechách a zavinila posun subtropického pásma směrem k Praze.“

Usnesení výboru

Petiční výbor Poslanecké sněmovny:

- doporučuje vládě a Parlamentu ČR uvolnění minimální částky 3 mld. Kč na pomoc vlastníkům lesů při zpracování kalamity a opětovném zalesnění pro rok 2019 a adekvátních částek pro roky příští, které budou ještě náročnější na likvidaci následků současné kalamity,
- a neprodlenou realizaci opatření přijatých v rámci meziresortních koordinačních jednání k řešení kalamitní situace v lesích, která řídí Ministerstvo zemědělství.

„Určitým zklamáním je, že se členové výboru neshodli na doporučení ohledně zahájení koncepčních změn lesního hospodářství a myslivosti, které by řešily situaci do budoucna. Nicméně přijaté usnesení vnímám jako velice důležitou výzvu pro vládu, alarm směrem poslancům a senátorům, že situace je opravdu vážná a že je třeba vlastníkům lesů v jejich boji s kůrovcem skutečně pomoci,“ řekl František Kučera, předseda SVOL.

Richard Podstatzký výsledek jednání zhodnotil takto: „Usnesení neobsahuje všechny naše návrhy, které jsme předkládali. To nejdůležitější, příslib tří miliard, ovšem v usnesení je. Uvidíme, zda se usnesení nezmění, pokud půjde do Zemědělského výboru Poslanecké sněmovny. Petice Za zdravé a prosperující lesy je důležitým nástrojem k tomu, aby veřejnost i politici o problémech vlastníků lesů slyšeli. Abychom mohli mimo jiné vybízet politiky také k tomu, aby při tvorbě rozpočtu na další rok neopomněli adekvátně podporovat vlastníky lesů, přírodu a venkov. Ohledně vyjednávání doufám, že se vše obrací k lepšímu a že konečně dotaci, kterou jsme navrhovali ve výši 567 korun na ztráty způsobené suchem, obdržíme zpětně za roky 2017 a 2018. Jsem opatrný optimista, ale možná nás stát příjemně překvapí a zareaguje na potřeby vlastníků, kteří jsou opravdu v zoufalé situaci, rychleji než v roce 2020. Uvidíme. SVOL dělá vše pro to, aby se to podařilo.“

Petice za zelenou Šumavu

Veřejné slyšení v Poslanecké sněmovně se 19. února netýkalo pouze petice SVOL „Za zdravé a prosperující lesy i pro příští generace“. Jako druhou v pořadí totiž Petiční výbor projednal petici „Za zákon pro zelené lesy Šumavy“. Usnesení Petičního výboru k této petici je pro všechny vlastníky lesů rovněž klíčové, zdaleka se totiž v konečném důsledku nevztahuje výhradně k Šumavě.

Stanovisko SVOL k této petici je jednoznačné. „Podporujeme návrh přijetí moratoria, tj. odkladu a zmrazení v celé ČR – na vyhlásování nových bezzásahových území a „zvláště chráněných území“ včetně Evropsky významných území“ na dobu 10 roků v oblastech se zastoupením smrkových porostů nad 20 %,“ uvádí předseda SVOL Ing. František Kučera.

Velkoplošný rozpad smrkových porostů není problémem jen vlastníků lesů, lesníků, ev. dřevozpracovatelů. Je to problém všech občanů, neboť tím dojde ke ztrátě hlavních funkcí lesa, k erozi půdy a narušení vodního režimu. Bezzásahový režim nelze považovat za ochranu přírody a kra-

jiny, a tudíž za veřejný zájem, když jeho důsledky mohou vést k ohrožení či oslabení ekologicko-stabilizační funkce lesů.

Podle SVOL je třeba přehodnotit priority, které společnost má. Je třeba opustit, alespoň dočasně, koncept bezzásahového režimu v lesích a vrátit se ke konceptu zachování a ochraně přirozených funkcí lesa a diferencovat přístup dle stanoviště. Na prvním místě v zájmu společnosti by mělo být udržení vody v krajině. Škody způsobené ztrátou na produkci trvale obnovitelné suroviny ponecháním bezzásahových lesů, i když to nemusí být na první pohled zřejmé, vždycky zaplatí občané státu.

Výbor pro životní prostředí PSP ČR k petici „Za zákon pro zelené lesy Šumavy“ zaujal během dubna nesouhlasný postoj.

Jana Divišová
Ing. Marie Růžková

Když nebude les... - pokračování ze str. 1.

obří firma v létě odloží na Šumavě nadbytečný výkon několika desítek jaderných elektráren ve formě tepla, neboť na něj nemá právě odbyť? Bezzásahovostí jsme toho dosáhli,“ alarmoval Jan Pokorný.

„Lesy výrazně ovlivňují koloběh vody – jejich působení je výraznější, než je tomu u jiných společenstev. Zjednodušeně lze říci, že lesy zpomalují pohyb vody a tím přispívají k jejímu udržení v krajině,“ uvedl ve své prezentaci doc. Vít Šrámek, ředitel Výzkumného ústavu lesního hospodářství a myslivosti. Také on připomněl, že čelíme historické katastrofě a vysvětlil unikátní roli lesů v zachování kvality a objemu zásob vody. Korunová vrstva stromů zachycuje 10 – 40% srážek, které se odpaří zpět do atmosféry. Nejde však o pouhou „ztrátu vody“ – při výparu se snižuje teplota vzduchu, zvyšuje vlhkost a vypařená voda může být zdrojem srážek pro další oblasti. V horských oblastech mohou koruny stromů naopak formou usazených srážek nadlepsit vodní bilanci až o 20 %.

Les mimo jiné efektivně zastíňuje povrch půdy. Výdej vody do atmosféry probíhá především transpirací, kterou rostliny mohou regulovat – v období nedostatku regulují výdej vody prūdchuy.

Zastínění korunami způsobuje rovněž pomalé odtávání sněhové pokrývky, při kterém je postupně doplňována zásoba vody v půdě. „Asi nejvýraznějším přínosem z hlediska vodního režimu jsou jedinečné vlastnosti lesních půd,“ připomněl Vít Šrámek. „Ty jsou kryty povrchovým humusem, který podporuje zasakování srážek a zabraňuje povrchovému odtoku a erozi půdy. Nerovnoměrné prokoření pak udržuje soustavu makro- i mikropórů, která umožňuje efektivní transport vody v celém půdním profilu včetně doplňování zásob podzemní vody.“

Zvláště horské lesy charakterem svých půd umožňují doplňování zásob vody v hlubinných kolektorech. Stromy mohou čerpat vodu z hlubších půdních vrstev a také vodu aktivně přemísťovat v rámci půdního profilu. „Lesy mají pozitivní vliv na kvalitu vody. I v dobách vysoké imisní zátěže v 80. letech minulého století splňovala voda v lesních tocích z hlediska obsahu nitrátů obvykle parametry kojenecké vody,“ upozornil Vít Šrámek. Podle něho hrozí v budoucích měsících a letech v případě dalšího úbytku lesů zvyšování teplotních výkyvů, pokles vlhkosti vzduchu a tím v návaznosti i srážek, snížení zadržování vody v krajině, zvýšení eroze, další nárůst rizika povodní a zhoršení kvality vody ve zdrojích. „Jsem od přírody optimista, ale současnou situaci vidím spíš pesimisticky. Čekají nás náročné roky a velký boj,“ uzavřel.

Vlastníci lesů vědí, jak zadržet vodu v krajině – přítomným novinářům to na konkrétních příkladech ukázal jednatel Lesů města Přísku Václav Zámečník. Zároveň však upozornil, že tato opatření jsou finančně náročná a majitelé lesů (větších i menších) je rozhodně nedokáží financovat z vlastních prostředků. „Majitelé lesů potažmo lesáci nabízejí společnosti nadstavbu zdravého prostředí, ale zároveň nesou veškeré finanční následky. Přimlouval bych se proto o náhradu vlastníkům lesů za poskytování ekosystémových služeb. Rádi bychom dále zvyšovali retenční schopnost lesů a krajiny, ale tato opatření jsou poměrně finančně nákladná a stávající dotační programy nejsou vhodně nastavené a jsou velice administrativně náročné,“ řekl.

Jana Divišová

Z valné hromady Komory soukromých lesů

Z valné hromady Komory soukromých lesů. Foto: Ing. Jan Příhoda

Letošní, v pořadí patnácté, zasedání valné hromady SVOL-komory soukromých lesů se uskutečnilo 5. února ve Stříteži u Jihlavy. Projevilo o něj velký zájem nejen mnoho členských subjektů, ale i pozvaných hostů včetně zástupců médií.

Hlavním tématem valné hromady Komory soukromých lesů byla strategie resortu v boji s následky dlouhodobého sucha a kůrovcové kalamity v českých lesích a pomoc vlastníkům lesů ze strany státu.

Předseda Komory SL Richard Podstatzský Thonsern na úvod jednání ve zprávě

o činnosti spolku za uplynulý rok shrnul výsledky jednání zástupců Komory a SVOL s vedením ministerstva, s poslanci a senátory k řešení kůrovcové kalamity a dopadů sucha na lesy a jejich majitele. Připomněl také jednání s premiérem ohledně finanční pomoci vlastníkům lesů a zhodnotil průběh přípravy nového dotačního titulu a novely lesního zákona. Pozitivně hodnotil rozšíření sazeb na hospodaření v lesích podle nařízení č. 30/2018 Sb., zároveň však vyjádřil obavy, zda jsou na to vyčleněny odpovídající finanční prostřed-

ROZHOVOR

Ing. Petr Skočdopole:

„Tempo přístupu státních úředníků ke krizi má velké rezervy.“

V lednu tohoto roku byla založena SVOL-komora církevních lesů v ČR. Jejím předsedou se stal Ing. Petr Skočdopole, jednatel Arcibiskupských lesů a statků Olomouc. V rozhovoru prozradil, jaké cíle si Komora klade, jaká specifika provázají správu církevního majetku i to, kam on sám nejraději chodí do lesa.

V čem vidíte hlavní smysl založení Komory církevních lesů? Kolik členů má, jakou spravují výměru?

Církevní vlastníci či správci církevního majetku si postupem času začali uvědomovat důležitost sdílení informací mezi sebou navzájem a samozřejmě i lepší možnosti v prosazování oprávněných zájmů vůči státu. Hlavním smyslem se tak stává blízká spolupráce zapojených subjektů a jednotný postup v řešení závažných otázek v souvislosti s lesním hospodařením. V současnosti má Komora církevních lesů šestnáct členů, a to nejen z řad diecézních lesů, ale počítá mezi sebe i zástupce řeholnických řádů. Dohromady členové disponují majetkem větším než 130 tisíc hektarů lesa.

Co je pro církev, jako vlastníka lesů, specifické oproti soukromým nebo obecním vlastníkům?

Po roce 2030 skončí financování církve ze strany státu. Církev se proto musí adekvátně připravit a najít vhodné zdroje pro financování svých potřeb. Jedním ze zdrojů jsou i lesní majetky, které by do té doby měly mít nastavený efektivní způsob správy, díky čemuž budou schopny vytvářet pravidelný výnos a podílet se tak na spolufinancování církve.

O co budete z titulu funkce předsedy Komory církevních lesů usilovat? Co byste rád změnil? Jaké jste dal sám sobě cíle?

Tou počáteční prioritou bylo samotné sjednocení jednotlivých subjektů a nalezení společných návrhů na řešení, abychom mohli jednotně vystupovat. Nyní se soustředíme na vstup komory církevních lesů do SVOLu, který se uskuteční v dubnu letošního roku, kdy se staneme pomyslným třetím pilířem sdružení. Hlavním cílem je však aktivní účast na jednáních s Ministerstvem zemědělství na novele lesního zákona a prováděcích dokumentů, včetně vyjednávání o finanční kompenzaci za ztráty kvůli suchu pro vlastníky lesa. V únoru ministerstvo přislíbilo finanční podporu nestátním vlastníkům lesa ve výši až čtyři miliardy korun. Naším úkolem je prosadit, aby nezůstalo jen u slibů a skutečně došlo ke kompenzaci našich ztrát.

Váš osobní odhad... Zareaguje stát adekvátně na situaci a uvolní dostatečné množství prostředků a upraví také potřebnou legislativu?

Otázkou je, co si představujete pod pojmem dostatečné množství finančních prostředků? Jsem od přírody optimista a věřím, že stát nakonec finanční prostředky ve prospěch vlastníků lesů uvolní. Jestli to budou 3 nebo 10 mld., ukáže nejen čas, ale i naše schopnost prosadit se a se státem vyjednat finanční kompenzace za ztráty suchem. Společnost si zvykla, že se do lesa chodí na houby a pro peníze, že ostatní funkce les poskytuje tak nějak mimochodem. A že lesní hospodářství toho po státu za posledních 25 let moc nepožadovalo. Doba se změnila a bude chvilku trvat, než si to společnost a stát uvědomí.

Kde naopak vidíte rezervy, nebo jsou věci jinak, než jste si osobně představoval?

Velké rezervy vidím v tempu přístupu státních úředníků k řešení současné krizové situace v lesnictví. Neexistuje schválený krizový plán na úrovni státu pro řešení kalamit v lesích. Stále se jedná a hledá se politická shoda tam, kde by se měly již rozdávat úkoly na základě dříve schválených pravidel. Chybí odborně zdatná autorita, která by měla od vlády mandát na řešení kalamitní situace v lesích. Plýtvá se energií v mezirezortních jednáních a kompetenčních sporech mezi MZE a MŽP pod taktovkou nevládních organizací, bagatelizují se odborné názory a řešení.

Arcibiskupské lesy a statky jsou největším církevním a nestátním lesním majetkem u nás. V jakém stavu Vám byl majetek vrácen?

Lesní majetky byly vydávány od Lesů české republiky, s. p., postupně a kvalitě lesa byla rozdílná v závislosti na lesní správě, ze které byly vydávány. Nejhorší byla oblast Zlatých hor, kde již byla kůrov-

největší katastrofy v domácích lesích, která kdy historicky nastala... Jak se vám daří s ní vypořádávat a kde vidíte hlavní možnosti jejího řešení?

Jediným řešením je neztratit bojového ducha a nepropadat trudomyslnosti při nekonečném vyhledávání kůrovcem napadených stromů, jejich zpracování a asanaci. Problém nejsou jen smrkové porosty. V lužních lesích těžíme chalárou zničené jasany a usychající duby.

Když se dívám v krajině na stovky hektarů stejnověkých smrkových porostů ve věku 90–110 let, tak mě napadá myšlenka, že musely být zasazeny řádově před 100 lety ve stejnou dobu. To znamená, že naši předkové zažívali něco podobného, co my dnes. Museli dokázat zalesnit tisíce holin v období několika let. Nezbyvá nám proto nic jiného než to dokázat také.

Můžete uvést objem nahodilé těžby v posledních letech? Co je u Vás největším problémem při jejím zpracování? Jak postupujete při obnově holin? Využíváte také pionýrské dřeviny?

Objem nahodilé těžby v roce 2018 byl 670 tis. m³ (tj. 91 %). Největší problém při jejím zpracování je čas, kdy zejména v letním období je nutné zpracovat a asanovat všechny porosty napadené kůrovcem v řádu jednotek týdnů.

Abychom drželi krok s nárůstem objemu holin, máme za cíl nemít holiny starší 1 roku. Tomu odpovídá v současné době i tempo zalesňování, kdy v roce 2019 chceme zalesnit téměř 5 milionů sazenic. Pokud to okolnosti dovolí, tak i rozsáhlé holiny zalesňujeme cílovými hospodářskými dřevinami. Naším cílem je, aby místo holin byl co nejdříve nový hospodářský les. Protože pouze les, a nikoliv holina, je k užítku všech.

Zalesňujeme veškerým dostupným sadebním materiálem, který je na trhu k dispozici, včetně smrku. Smrk je pro nás důležitou dřevinou, která je schopna

Polesí Domašov Arcibiskupských lesů a statků

cová kalamita v plném proudu. Navíc v období předávání majetku jsme se ocitli v mezidobí, kdy jsme ještě v lese nemohli hospodařit, ale LČR už také ne.

U společnosti pracuji až od prosince 2018, ale vím, že kolegové, kteří byli u zrodu společnosti v roce 2013, odvedli ohromný kus práce. Museli převzít veškerý majetek od státu. Museli založit novou společnost Arcibiskupské lesy a statky s.r.o, nastavit procesy, organizační strukturu, začít nabírat nové zaměstnance, rozjet výrobu a obchod. Start se jim povedl. Dnes řídím fungující společnost a kolem sebe mám schopný tým 125 kolegů a kolegyň, o které se mohu opřít a se kterými jsem schopen zvládnout složitější úkoly, které nás v budoucnu čekají.

V podstatě jste rovnou po hlavě spadli do

růst na otevřených kalamitních holinách a vytvářet mikroklima pro další dřeviny jako je buk, jedle, douglaska apod. Velké kalamitní holiny zalesňujeme schematicky smrkem a bukem. V nižších polohách zalesňujeme dubem, borovicí a lípou. Na menších holinách s potenciálem přirozeného zmlazení nezalesňujeme ihned a čekáme, jak se příroda sama projeví.

Do jaké míry limituje zvěř úspěšnou obnovu lesa na Vašem majetku? Jak provozujete myslivost? Máte vlastní honitbu?

Myslivost provozujeme formou režijní honitby na ploše 40 000 ha. Pronajaté máme pouze 3 honitby. Jediným důvodem, proč mít režijní honitbu je fakt, že můžeme a musíme mít pod kontrolou početní stavy spárkaté zvěře. I letos budeme znovu meziročně navyšovat plány lovu

holé zvěře s ohledem na navýšení zalesnění, nárůst pěstební činnosti a podporu přirozeného zmlazení. Pokud chceme v budoucnu snížit náklady na pěstební činnost a založit nepoškozené porosty, musíme dramaticky snížit početní stavy zvěře v režijní honitbě.

Co považujete při správě lesního majetku za nejdůležitější?

Při správě lesního majetku je nejdůležitější vnímat les jako celek. Respektovat jeho zákonitosti a také se jím přizpůsobit. Když je to možné, nespěchat. Pracovat se světlem a přirozeným zmlazením, být ve shodě s vlastníkem lesa ve způsobu hospodaření a jeho očekávání při dosahování cílů hospodaření. Mít stabilní a odborně zdatný personál, budovat dlouhodobé dodavatelsko-odběratelské vztahy. Vytvořit si stálou klientelu živnostníků, kteří pro vás pracují a z části mít i vlastní dělnické zaměstnance. Plnit závazky a být seriózním zaměstnavatelem. Pro veřejnost být identický.

Čím jsou Vaše lesy charakteristické? V jakých přírodních a hospodářských podmínkách se nachází? (nadmořská výška, dřevinná skladba, převažující hospodářské soubory)

Podmínky jsou velmi rozmanité, protože naše lesy se nachází celkem ve 4 krajích, 10 přírodních lesních oblastí a v rámci 7 lesních vegetačních stupňů. Nadmořská výška se pohybuje od cca 180m n. m. v lužních lesích na Kroměřížsku až do 1325m n. m. v Hrubém Jeseníku. Nejvíce zastoupenou dřevinou je smrk, buk a dub. Převládající hospodářské soubory jsou 45 a 55. Každé polesí je unikátní nejen svými přírodními podmínkami, ale i svou historií a způsobem hospodaření, nebo regionálními specifiky.

Který kousek lesa na celém světě máte vy sám rád a proč?

Všude, kde jsem pracoval, jsem byl

rád. Ať jsem chodil po hřebenu Českého lesa, Doupova, Oderských vrchů nebo momentálně v Jeseníkách, vždy jsem se potkával s lidmi, kteří byli hrdí na svůj kraj a les, s lidmi, kteří zasvětili celý svůj život lesu a na jednom místě.

Tito lidé měli vždy něco společného, měli rádi život, byli místními patrioty a vyzařovala z nich přirozená lidská moudrost a zkušenost. Rozuměli lesu a jeho zákonitostem a vždy se dívali na les jako na celek. Dnes máme příliš mnoho specialistů na všechno a pro jednotlivé stromy bohužel nevidí les. A jestli se ptáte, který kousek lesa na celém světě mám rád? Tak jsou to lesy v české kotlině, protože sem patřím.

Děkuji Vám.

Jana Divišová

ky. Ve svém vystoupení ocenil vytvoření Komory církevních lesů a poděkoval aktérům loňského setkání vlastníků lesů Rakouska, Bavorska a Česka v Olomouci. Závěrem připomněl, že snahou Komory soukromých lesů a SVOL bude veřejnosti více přiblížit smysl obhospodařování lesů, ale také přesvědčit kraje, aby vlastníky lesů finančně motivovaly a snažily se jim pomoci v současné kůrovcové kalamitě.

Předseda SVOL František Kučera ve svém vystoupení ocenil práci Komory soukromých lesů a uvítal přistoupení církevních lesů do SVOL, díky němuž bude sdružovat vlastníky zhruba 20 % lesů v ČR. V souvislosti s kůrovcovou kalamitou připomněl, že zejména pro drobné vlastníky lesů bez trvalých obchodních vazeb se dříví stává takřka neprodejné. Zároveň ale zdůraznil, že i vlastníci, kteří naleznou odbytu, prodávají dříví za méně než polovinu dlouhodobých průměrů, což je pod hranicí ekonomické udržitelnosti, a podle jeho slov hrozí masivní prodej lesních majetků. V souvislosti s podporou lesního hospodářství také upozornil na disproporci v podporách v resortu zemědělství, kde je v roce 2019 pro agropotravinářský sektor alokováno zhruba 44 miliard a pro lesnictví je přislíbeno pouhých 1,15 miliard korun.

Za priority SVOL označil podporu trvale udržitelného multifunkčního hospodaření v lesích a nerozšiřování bezzásahových území, zavedení plošné platby na plochu, vyjmutí lesního hospodářství z působnosti zákona o veřejných zakázkách, odstranění dvojkoľejnosti státní správy lesů, řešení škod vysokými stavy zvěře a zlepšení pozice vlastníků honebních pozemků. Za velice důležité považuje také upravení odpovědnosti vlastníka lesa za případné úrazy způsobené pádem větví nebo stromů, která je nepřiměřená jeho reálným možnostem.

Z vystoupení hostů

Náměstek ministra zemědělství pro oblast lesního hospodářství Patrik Mlynář objasnil situaci kolem novelizace zákona o lesích (aktuální informace na str.7 Ve zkratce). Pokud jde o navýšení objemu na příspěvky na hospodaření v lesích, náměstek ministra uvedl, že avizovaná částka 1,15 mld. je již v rozpočtu zajištěna a žádosti budou vypláceny dvoukolově, s tím, že první kolo proběhne již na jaře 2019. Náměstek ministra také informoval přítomné o pokračování přípravy nového dotačního titulu, který by měl vlastníkům lesů pokrýt ztráty na výnosech. Ministerstvo hodlá pro tento program žádat minimálně o 3 miliardy na rok 2019. Závěrem svého vystoupení náměstek Mlynář uvedl, že by do července 2019 měla být hotova nová strategie státního podniku Lesy ČR, která by měla lépe reagovat na nahodilé události. K zákonu o myslivosti sdělil, že bude novelizován až v situaci, kdy vznikne nad způsobem novelizace základní konsensus.

V diskusi vystoupil člen představenstva Komory soukromých lesů Constantin Kinský s tím, že MZe je hlavním partnerem pro jednání s vlastníky lesů a takto je třeba k jednání přistupovat. Jednání podle jeho slov musí dále pokračovat a výsledky by měly zohledňovat i nápravy chyb, které lesníci v minulosti udělali. Dále konstatoval, že je i v zájmu soukromých vlastníků lesů, aby Lesy ČR byly silným podnikem, který bude disponovat minimálně 30% vlastních kapacit a dokáže tak na mimořádné situace v lesích reagovat pružněji. Uvedl také, že věří v postupné sladění názorů s dřevozpracujícími průmyslem.

Místopředseda Zemědělského výboru poslanec Radek Holomčík vyzdvihl potřebu dialogu politiků s odborníky. Zároveň ale poznamenal, že podle jeho názoru zatím není v parlamentu zásadní vůle situaci v lesích řešit. Připomněl, že jako poslanec požadoval po odvolání generál-

ního ředitele Lesů ČR z důvodu selhání v boji s kůrovcovou kalamitou vytvoření analýz situace, ale ze strany poslanců o tyto analýzy nebyl zájem. Piráti poslaneckou novelu lesního zákona podle jeho slov nepodpoří, ale nebudou ji blokovat.

Důvodem tohoto kroku jsou obavy, aby se novela nestala bílým šekem k obcházení lesního zákona. Jedním z důvodů, proč se k novele staví Piráti rezervovaně, je i to, že na současné situaci nese značnou míru odpovědnosti i státní správa lesů. Radek Holomčík řekl, že u státního podniku Lesy ČR vidí totální paralýzu, kdy si i zaměstnanci tohoto podniku stěžují na extrémní míru administrativy na úkor péče o les. Za naprosto nepochopitelné a nezodpovědné označil odvody veškerých prostředků z Lesů ČR do státního rozpočtu a zejména zrušení rezervy na péstební činnost v době, kdy již kalamita na severní Moravě propukla v plné síle. Podpory pro vlastníky lesů by podle jeho názoru měly spočívat v podpoře hospodaření, ale měly by být směřovány k podpoře lidských zdrojů v lesním hospodářství. Podivil se také nad tím, že chybí podpora domácího zpracování dřeva ze strany Ministerstva průmyslu a obchodu, kterou by bylo potřeba zintenzivnit.

Systém správy státních lesů označil za naprosto nevyhovující a do budoucna ohrožující státnírozpočet i funkce lesů také přítomný senátor za Vysočinu Miloš Vystrčil.

S vývojem kůrovcové kalamity v letech 2015–2018 a predikcí dalšího vývoje vystoupil Jan Lubojacký z Lesní ochranné služby VÚLHM. Exponenciální nárůst početnosti kůrovců (hlavně I. smrkový, doprovázen I. severským a I. lesklým) byl zaznamenán od klimaticky extrémního roku 2015 zejména na SV Česka. Nejhorší situace je v širší oblasti Bruntálska a Olomoucka, kalamitní území se ale neustále rozšiřuje prakticky všemi směry - kritická situace vzniká i na mnoha dalších místech po celém Česku např. na Vysočině, na jižní Moravě, v jižních a západních Čechách atd. Mezi lety 2003 až 2018 bylo v Česku vytěženo cca 42 mil. m³ smrkového kůrovcového dříví. V roce 2018 lze očekávat kůrovcové těžby smrkového dříví ve výši až 12 mil. m³ a celkové napadení okolo 18 mil. m³, což je roční etát. V roce 2019 se dle vývoje počasi očekává napadení až desítek mil. m³ smrkových porostů. Ing. Lubojacký poukázal na nutnost radikálních změn v přístupu k boji s kůrovcovou kalamitou, jinak nejpозději v roce 2019 nebo 2020 bude kalamitou bezprostředně ohrožena nebo již přímo zasažena většina smrkových lesů státu. Zmínil se rovněž o problémech souvisejících s narušenou stabilitou smrkových porostů a rizikem polomů, ale také o problémech obnovy holin, které jsou pod tlakem přemnožené spárkaté zvěře. Závěrem informoval o pomůcce pro monitoring rizika šíření kůrovců na portálu www.kurovcovamapa.cz nebo <http://geoportal.uhul.cz/mapy/MapyDp.html> a vlastníky lesů vyzval, aby nerezignovali na ochranu lesa.

Martin Fojt, správce Kolowratského majetku, seznámil přítomné s výsledky 6. a 7. kola příjmu žádostí z Programu rozvoje venkova. Druhou část svého vystoupení věnoval vysvětlení zásadních změn v poskytování příspěvků na hospodaření v lesích a na vybrané myslivecké činnosti.

Usnesení valné hromady

V diskusi pak zazněly náměty a připomínky členů Komory SL k rozšíření možností obchodu se dřívím a nutnosti řešit otázku vysokých škod zvěře na lesních pozemcích. Jednání bylo završeno schválením usnesení valné hromady, které představenstvu Komory společně se SVOL ukládá:

- hájit vlastnická práva proti snahám o jejich omezování při řešení kůrovcové kalamity v r. 2019,
- usilovat o systémové řešení mimořádných situací v lesích,
- usilovat o zavedení platby na plochu

vlastníkům lesa za poskytování mimoprodukčních funkcí lesa,

- hájit oprávněné zájmy členů Komory při legislativních úpravách problematiky invazních nepůvodních druhů,
- otevřít zákon o myslivosti a společně se SVOL usilovat o jeho komplexní novelu s důrazem na snížení výměry vlastní honitby,
- ve spolupráci se SVOL usilovat o sys-

témové řešení konfliktů vznikajících v ochranném pásmu dráhy,

- společně se SVOL zintenzivnit PR a mediální komunikaci směrem k široké veřejnosti, pokračovat v úzké spolupráci s organizacemi vlastníků lesů v Bavorsku a Rakousku.

Ing. Marie Růžková
Jana Divišová

VLASTNÍTE KOUSEK LESA A HLEDÁTE FINANČNÍ POMOC NA JEHO OBNOVU V DOBĚ KŮROVCOVÉ KALAMITY?

Ministerstvo zemědělství pro letošní rok rozšířilo možnosti příspěvků na hospodaření v lesích (novelizované nařízení 30/2014 Sb.), které poskytuje prostřednictvím krajských úřadů, a přislíbilo dvakrát více financí na tento účel než v loňském roce.

O jaké příspěvky můžete žádat?

- Asanace jehličnatého dříví pomocí insekticidní sítě nebo netkané textilie, pomocí insekticidního postřiku nebo strojním odkorněním - nový příspěvek
- Soustředování dříví v lese lanovkou, koněm, železným koněm nebo vyvážecím strojem
- Štěpkování nebo drcení klesu
- Přirozená obnova lesních porostů
- Umělá obnova sítě, umělá obnova sadbou první
- Zajištění lesních porostů
- Výchova lesních porostů – prořezávky, probírky
- Přeměna porostů s nevhodnou nebo náhradní dřevinnou skladbou nebo rekonstrukce porostů po škodách – nový příspěvek

Podávání žádostí:

- Žádosti se podávají krajskému úřadu, v němž se nachází váš les
- Žádosti se podávají elektronicky i písemně
- podmínkou získání příspěvku je doručení ohlášení žadatele o finanční příspěvek na krajský úřad před zahájením prací v rámci plnění předmětu finančního příspěvku.

Kde zjistit podrobnosti ohledně dotačních titulů a návod, jak příspěvek získat?

- Na webové stránce Ministerstva zemědělství www.mze.cz, rozcestník eAgri – Lesy, záložka Dotace v lesním hospodářství a myslivosti , odkaz Finanční příspěvky na hospodaření v lesích
- Na krajském úřadě, odbor životního prostředí (Lesy)
- U svého odborného lesního hospodáře

Finanční příspěvky na hospodaření v lesích sice nemohou vlastníkům lesů kompenzovat ztrátu způsobenou v důsledku sucha a kůrovcové kalamity, ale každopádně jsou pro ně přínosem. Využívejte proto jejich možností v maximální míře.

Příspěvky na hospodaření v lesích. Co je letos jinak?

Vlastníky lesů čekají v roce 2019 změny v příspěvcích na hospodaření v lesích. Podrobnosti přibližuje Ing. Martin Fojt, správce Kolowratského majetku.

V čem je rok 2019 z hlediska příspěvků pro majitele lesů specifický? Jaké jsou nejdůležitější novinky?

Z hlediska příspěvků na hospodaření v lesích je letošní rok skutečně specifický. Byly novelizovány právní předpisy – nařízení vlády č. 30/2014 Sb. a nařízení vlády č. 245/2018 Sb. Rovněž nová vyhláška č. 298/2018 Sb. o oblastních plánech rozvoje lesů a o vymezení hospodářských souborů má dopad na vyplácení příspěvků. Vlivem změn v legislativě vznikla 3 příspěvková období (září – říjen 2018, listopad – prosinec 2018 a 1. 1. 2019 – 30. 6. 2019). S sebou to přineslo problémy z hlediska softwarového zabezpečení pro žadatele při současné podmínce podávání žádosti v elektronické podobě. Rovněž povinnost podávat ohlášení žadatele je další administrativní zátěž, která neposkytuje přehled poskytovateli o reálné míře čerpání příspěvků. Spíše se jedná o administrativní nástroj, který v mnoha případech vedl k tomu, že nebylo možné podat žádost o činnosti realizované před datem dodatečně podaného ohlášení.

Nejdůležitější novinkou je nově zavedený příspěvek na ochranu lesa před kala-

mitními škůdci – dotační titul „I“. Jedná se o asanaci jehličnatého dříví a seštěpkování poškozených jehličnatých dřevin. U některých tradičních titulů je navýšena sazba např. výchova porostů do 40 let, přirozená obnova a současně je nově zavedená sazba u základní dřeviny při umělé obnově ve 3. skupině souboru lesních typů. Naopak přirozená a umělá obnova u smrku je podporována až od 5 LVS včetně. Jako nový příspěvek lze ještě uvést podporu u přeměn porostů s nevhodnou nebo náhradní dřevinnou skladbou či rekonstrukci porostů po škodách. U příspěvků na vybrané myslivecké činnosti je nutné zmínit příspěvek na péči o zvěř v přezimovacích obůrkách, zástřelné za kormorána velkého a prase divoké, příspěvek na políčka pro zvěř, nebo akusticko-světelné plašiče zvěře. Zatímco dotační rok příspěvků do lesů končí 30. 6. 2019, žádosti na myslivecké činnosti je možno podávat až do 31. 8. 2019 a to jednu žádost za honitbu a příspěvkové období.

Nejzásadnější však zůstává nastavení dotačního období. V tuto chvíli mají žadatelé pouze jistotu, že dotační období končí k 30. 6. 2019. Mělo dojít ke zrychlenějšímu procesu administrace žádostí a v konečné fázi k rychlejší platbám žadatelům. Otázkou však zůstává, zda se bude jednat o jediný výplatní termín pro příspěvky na lesy v roce 2019. Pokud by k této situaci došlo a další dotační období od 1. 7. 2019 trvalo 12 měsíců, evidentně by bylo ohroženo vyčerpání alokované částky pro lesy 621 mil. Kč v rozpočtu MZe ČR, přestože příslib z počátku letošního roku z úst náměstka ministra zemědělství pro lesní hospodářství hovořil o 1,15 mld. Kč a 2 výplatních termínech roku 2019 k zajištění a podpoře financování podporovaných činností v nestátních lesích.

Podrobnosti na www.svol.cz

Program rozvoje venkova 2014-2020. Jak to bude letos?

V rámci rozvoje Programu rozvoje venkova dochází v roce 2019 oproti předchozím rokům ke změnám. V roce 2019 budou vypsány výzvy pouze v rámci podzimního kola, a to u následujících operací:

Název výzvy:	Alokace v Kč
8.3.1 Zavádění preventivních opatření v lesích	17 000 000
8.4.1. Obnova lesních porostů po kalamitách	100 000 000
8.4.2. Odstraňování škod způsobených povodněmi	13 000 000
8.5.1. Investice do ochrany melioračních a zpevňujících dřevin	50 000 000
8.5.2. Neproduktivní investice v lesích	28 000 000
8.5.3. Přeměna porostů náhradních dřevin	140 000 000
8.6.1. Technika a technologie pro lesní hospodářství	150 000 000
Plánované datum zahájení příjmu žádostí o podporu:	8. 10. 2019
Plánované datum ukončení příjmu žádostí o podporu:	29. 10. 2019
Přesný termín data zahájení a ukončení příjmu žádostí bude stanoven do konce června 2019.	

Bohužel v roce 2019 se již v harmonogramu výzev neobjeví operace 4.3.2. Lesnická infrastruktura a to vzhledem k vyčerpaným finančním prostředkům. Všichni velmi dobře víme, jak v současné době vypadají lesní cesty vzhledem ke zpracovávání kůrovcové kalamity, a kdo z nás umí odhadnout, jak budou naše lesní cesty vypadat po roce letošním? Snahou SVOL bude otevření jednání na pracovní skupině pro LH s cílem zařazení této operace do jarního kola PRV v r. 2020.

Tak jak máme u některých operací převis po finančních prostředcích, tak se na druhé straně setkáváme s nedočerpáním. Např. v rámci Operace 8.5.1. Investice do ochrany MZD v roce 2018 nebylo dočerpáno cca 15 mil. Kč. Zde je otázkou, zda příčinou nedočerpání je skutečnost, že nelze provádět tuto operaci vlastními zaměstnanci, nebo zda je „pes“ zakopán někde jinde (pozn. mnoho papírování, naše vlastní ochota se s tím poprat či přežít dobu, když na nás přijde kontrola).

Protože čas utíká velmi rychle, uskutecnila se na MZe jednání k nastavení strategického rámce ČR budoucí Společné politiky po roce 2020. V rámci těchto jednání SVOL požaduje zejména pro zajištění ekonomické udržitelnosti hospodaření lesnických podniků a zabezpečení sociálního pilíře – umožnit v plné míře využití vlastních zaměstnanců při všech činnostech, které budou podporovány v rámci SZP a za tímto účelem doporučujeme zavedení sazeb za provedení jednot-

livých prací (povolené procento nákladů obvyklých opatření a položkový ceník, v němž by byla uvedena nepřekročitelná výše ceny materiálu a ceny práce – jak pro práce vykonané službově, tak pro práce realizované vlastními zaměstnanci) – MZe bylo akceptováno s tím, že tento způsob bude upřednostňovat při přípravě pravidel, pokud to bude umožňovat navazující evropská legislativa.

SVOL požaduje cílené směřování finančních podpor z PRV zejména na vlastníky, nájemce (pachtýře) či vypůjčitele lesních pozemků – ze strany MZe akceptováno, vlastníci budou preferováni. OSVČ budou zařazeni také mezi příjemce podpory technologického vybavení, ale s nižším bodovým ohodnocením než vlastníci. SVOL připomínkoval rovněž administrativní překážky (rozdílné výklady SZIF k ustanovení zákona o registru smluv, veřejné zakázky SZIF) – MZe odmítlo diskusi s tím, že postupy nejsou předmětem nastavení strategického rámce.

Vzhledem ke skutečnosti, že do budoucna dojde k „zeštíhlení“ finančních zdrojů v rámci PRV a to v nemalé míře, můžeme předvídat, že na základě tohoto bude počet současných prioritních operací do dalšího období přehodnocen s cílem posoudit, zda dnes využívané operace zůstanou zachovány i pro další období SZP.

Ing. Jan Kalafut, zástupce SVOL
v Monitorovacím výboru PRV

a v celé severní polovině Evropy ve statisících tun za rok. Chlor je pro většinu rostlin, přes jeho důležitou roli v živých buňkách, ve vyšších koncentracích toxický. Především působením půdních mikroorganismů jsou původní formy chloru degradovány, resp. metabolizovány na jiné formy (chloroform, chloridy aj.), které se mohou podílet na rozkladu půdní organické hmoty a při vyšší koncentraci ovlivňovat kvalitu lesního prostředí. Kromě přímého toxického účinku chloridu na vegetaci poblíž komunikací a průniku do vodotečí dochází tedy také k málo probádaným půdním reakcím, k ovlivnění kvality spodních vod i k ohrožení zdrojů pitné vody.

Jak vzniká poškození dřevin po působení chloridových solí?

Poškození dřevin solemi ze zimní údržby komunikací je dvojího typu – přímé, kontaktní poškození a nepřímé poškození, tedy působení solí přes půdu po příjmu kořeny dřevin.

V prvním případě dochází při průjezdu vozidel k odstříkávání solné břečky, popř. k víření kapek vody nebo jemného aerosolu z mokré komunikace. Jak solná břečka, tak voda na povrchu komunikace obsahuje použité rozpuštěné soli a při kontaktu s jehlicemi a listy stále zelených dřevin dochází k ulpívání na jejich povrchu. Může

pokračování na str. 6. »

Méně obvyklé, ale závažné poškození bukového listí krátce po jarním vyrašení v sousedství solené vozovky. Listy jsou pokroucené a mají nápadné okrajové rezavohnědé nekrózy. Poškození postupuje od okrajů směrem ke středu listů. Nahromaděné chloridy a sodík zvyšují osmotický tlak v buňkách, při čemž dochází k narušení vodního sytostního potenciálu buněk. Listy nakonec uschnou a opadají. Výrazné snížení množství biomasy asimilačního aparátu dřevin má za následek produkční ztráty a při vážném zasolení i úhyn.

LOS aktuálně

Chlor a jeho sloučeniny ve vašem lese

Lesy aktuálně nejvíce ničí kůrovcová kalamita, škodlivých vlivů je ale samozřejmě daleko více. Mezi nejméně zmiňované, přesto však významné působící na kvalitu lesa, patří chlor a jeho sloučeniny. Největší škody páchají posypové soli používané v zimním období.

Chlor patří mezi nejvíce rozšířené prvky na zemském povrchu a jeho úloha v živé přírodě je srovnávána s úlohou fosforu. Začátkem osmdesátých let dvacátého století, kdy pomalu ustávaly emise oxidu siřičitého, se začaly zkoumat další příčiny úhynu evropských jehličnatých lesů. V jehličí poškozených smrků v Černém lese v Bádensku-Würtenbersku se našel zvýšený obsah chloru a fytotoxická kyselina trichloroctová (TCA), používaná dlouho jako herbicid. Ta byla při dalším zjišťování nacházena téměř všude – v rostlinách, v atmosféře, ve vodách, v půdě. Zjistilo se, že vzniká fotooxidací chlorovaných C₂-uhlovodíků jako je perchlorethylen nebo methylchloroform v atmosféře.

Jak lesy reagují

Lesní vegetace absorbuje chlor nebo jeho sloučeniny částečně kutikulou na povrchu listů a jehlic a také průduchy. Podstatná část pak přechází do lesní půdy a z půdního roztoku jsou sloučeniny chlo-

ru přijímány kořeny a dále ukládány hlavně v asimilačních orgánech jako chlorid či rozpustná organická sloučenina. V půdě se za přispění mikroorganismů odehrává řada biochemických reakcí, při nichž vzniká např. chloroform a další blíže nedefinované látky (AOX).

Zatím nejagresivnější vliv na vegetaci představuje chlor jako plyn. Při haváriích v průmyslu dochází k unikům chloru sice řídce, přesto však bylo možno v posledních několika letech jeho účinky na lesní vegetaci pozorovat přímo v terénu a poznatky poté ověřit v řízeném experimentu. Viditelné symptomy poškození lesní vegetace bývají pozorovány již při koncentracích 0,5-3 mg Cl₂·m⁻³. Prahová koncentrace v ovzduší je pro poškození lesních dřevin velmi nízká, v literatuře bývá uváděno rozmezí 0,02-0,1 mg Cl₂·m⁻³. Práh toxicity závisí na více faktorech, především na druhu dřeviny, délce expozice, na momentální úrovni vodivosti průduchů aj. Plynný chlor reaguje s vodou a tvoří kyselinu chlorovodíkovou a chlornou, která se využívá průmyslově jako bělidlo. Také symptomy poškození na jehličí a listech můžeme charakterizovat jako vybělení, které postupně přechází v hnědavé až oranžovohnědé nekrózy.

Agresivní posypové soli

Samostatnou kapitolou průniku chloru do lesního ekosystému jsou posypové soli používané k zimní údržbě vozovek. Tyto soli (nejčastěji chlorid sodný, někdy ve směsi s chloridem vápenatým nebo i s chloridem draselným) se používají v ČR

pak dojít k poškození ochranné voskové vrstvy nebo v případě velmi jemného vířícího aerosolu pronikání do jehlic průduchy. Na jehlicích a listech se objeví nekrózy, zjednodušeně řečeno dochází k popálení vysokými koncentracemi chloridů.

Ve druhém případě dochází při úkladu prosoleného sněhu pluhy a při jeho tání k zatékání rozpuštěných solí do porostů. Chloridové soli jsou snadno rozpustné ve vodě a v jarním období jsou přijímány kořeny dřevin a s transpiračním proudem rozváděny do asimilačního aparátu dřevin. Tam se ukládají a při vyšších koncentracích jehlice a listy dřeviny vážně poškozují. Tímto způsobem jsou poškozovány všechny dřeviny bez ohledu na druh, přičemž reakce stromu závisí na jeho kondici a také na druhu – neexistuje chlor tolerantní druh lesních dřevin, ale některé druhy snášejí vyšší kontaminaci půdy než jiné.

Chloridový iont je velmi pohyblivý a z lehkých písčitých a hlinitopísčitých půd se rozpuštěné soli dešťovými srážkami v průběhu jara vymývají do hlubších půdních horizontů a do spodních vod, a tak se v relativně krátké době mohou dostat z dosahu kořenů, čímž se sníží jejich negativní vliv na dřeviny v lesních porostech. Horší situace nastává při nedostatku jarní vláhy a také po odtoku solí na málo propustné jílovité a jílovitohlinité půdy nebo na lokality ovlivněné vysokou hladinou spodní vody. V takových případech bývá poškození dřevin značné.

Kde k poškození chloridy z posypových solí dochází?

Toto poškození se může projevit všude, kde v zimním období probíhá chemická údržba komunikací. Podle konfigurace terénu a propustnosti půd postihuje tento typ poškození různým rozsahem v první řadě okraje porostů v pruzích širokých od několika málo metrů až po pruhy široké cca 40-50 metrů. Výjimkou však nejsou případy, kdy dochází k zatékání hlouběji do porostů, např. po trase starých příkopů, odvodňovacích struh apod. Prostorově ohraničené poškození dřevin se pak objevuje řádově i stovky metrů od solené komunikace a bývá často zaznamenáno a evidováno až při druhotném napadení oslabených stromů podkorním hmyzem. Zpravidla jsou poškozeny porosty pod úrovní solených komunikací, zaznamenané byly však i případy poškození porostů položených nad komunikací, a to zejména odstřikováním solné břečky a ulpíváním zvířené slané vody v korunách stromů.

Kdy dochází k viditelným projevům poškození?

S poškozením lesních porostů v souvislosti s negativním vlivem chloridů se můžeme setkat od jara do podzimu. Záleží na mnoha faktorech, zda a kdy se objeví viditelné projevy tohoto typu poškození – na množství solí ulpívajících na jehlicích porostních stěn, na množství solí splavených do porostu, na konfiguraci terénu, propustnosti půdy a také na vláhových poměrech během vegetační doby, zejména v jarním období během rašení a prodloužovacího růstu. Roste-li les na propustné půdě a na přelomu zimy a jara opakovaně, častěji prší, pak se chloridy poměrně rychle z povrchu půdy vymývají a postupují půdním profilem mimo dosah kořenů dřevin. V takovém případě může k příjmu chloridů dojít, ale zpravidla se neobjeví viditelné poškození dřevin. V méně příznivých situacích se naopak s různě rozsáhlými škodami setkat můžeme.

Jaké příznaky mohou ukazovat na negativní vliv chloridů?

Na jehličnanech se poškození projevuje jako celkové hnědočervené, rezavé zbarvení jehličí, obvykle nezávislé na stáří jehličí. K silnějšímu poškození starších ročníků jehličí dochází při opakovaném vystavení nižším koncentracím, přičemž ve starších ročnících může dojít k překročení kritické koncentrace chloridů (příp. sodíku) a jehlice začnou odumírat. Možná je zde záměna s příznaky vyvolanými působením sucha.

Častý obrázek poškození vypadá tak, že na větvích jsou nově rašící letorosty a starší jehličí reze a opadává.

Akutní poškození vysokými koncentracemi se může projevit více na jehličí nejmladším, které v období intenzivního růstu přijímá s transpiračním proudem také nejvíce rozpuštěných solí. Při poškození listnatých dřevin se objevují okrajové rezavohnědé nekrózy a listy jsou často zkroucené. Poškození postupuje od okraje ke středu listů.

V praxi se často stává, že porosty oslabené negativním účinkem posypových solí jsou sekundárně napadány houbovými patogeny (především dřevokazné houby) a také hmyzími škůdci (v závislosti na druhu dřeviny se mění jejich spektrum). V případě, že se jedná o porosty (nebo prostorově ohraničené skupiny stromů v rámci porostu) dále od silnic, nebývá brána možnost primárního oslabení a poškození vlivem solení vůbec v úvahu.

Jak lze vliv chloridových solí prokázat?

Jednoznačné prokázání možného negativního účinku posypových solí je možné na základě chemické analýzy listů (jehličí) a půdy z chřadnoucích porostů a srovnáním zjištěných koncentrací se vzorky z blízkých porostů nepoškozených.

Stanovením koncentrací chloridů, sodíku, popř. dalších prvků (Ca, K) ve spojení se zmapováním konkrétní situace v terénu a pozorovaných příznaků poškození a jejich vývoje lze v naprosté většině případů jednoznačně poškození chloridovými solemi prokázat. Taková služba je pro všechny pozemky vedené v katastru nemovitostí jako PUPFL zdarma. V rámci činnosti LOS jsme takové případy řešili ve státních lesích, v lesích vlastněných fyzickými nebo právnickými osobami i v lesích v majetku měst či obcí.

Ing. Radek Novotný , Ph. D.

Výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti, v. v. i.
novotny@vulhm.cz

Jak uplatnit škodu

1. Zadání zpracování odborného posudku u VÚLHM

2. Stanovení výše škody (z předčasného smýcení, snížení kvality lesního porostu, z nákladově náročnějších opatření, z mimořádných nákladů, změna druhové skladby apod.) dle vyhlášky MZe č. 55/1999 Sb. ve znění vyhlášky č. 296/20018 – znalecký posudek

3. Uplatnění škody u příslušné krajské správy a údržby silnic; v případě nedohody soudní cestou.

PRÁVNÍ PORADNA

Jaký podíl MZD je vlastník lesa povinen dodržet při obnově lesa po nabytí účinnosti vyhlášky č. 298/2018 Sb.?

Vyhláška č. 298/2018 Sb., o zpracování oblastních plánů rozvoje lesů a o vymezení hospodářských souborů, s účinností od 1.1.2019 nahradila vyhlášku č. 83/1996 Sb. totožného názvu. S ohledem na to, že nová vyhláška neobsahuje žádná přechodná ustanovení, objevila se v praxi řada otázek ohledně její interpretace a aplikace, zvláště pokud jde o minimální podíl melioračních a zpevňujících dřevin (MZD) při obnově porostu, který je v rámcovém vymezení cílových hospodářských souborů (HS) obsaženém v Příloze 2 vyhlášky u řady HS významně navýšen ve srovnání s dosavadní vyhláškou č. 83/1996 Sb.

Ptáme-li se, co konkrétně je po nabytí účinnosti vyhlášky č. 298/2018 Sb. ve vztahu k minimálnímu podílu MZD jinak, nutno především zdůraznit, že zůstává zachován základ, na kterém byla vyhlášky vydána, tj. zákon č. 289/1995 Sb., lesní zákon (LesZ). Jeho ustanovení se, pokud jde o použití MZD při obnově lesa, nijak nezměnila a nezměnil se ani rozsah zmocnění, kterým bylo vydání vyhlášky umožněno. S ohledem na ústavní pravidlo, že povinnosti mohou být ukládány toliko na základě zákona a v jeho mezích (čl. 4 odst. 2 Listiny základních práv a svobod), proto platí, že z vyhlášky č. 298/2018 vlastníkům lesů nevyplyvají a ani nemohou vyplývat žádné nové povinnosti. Nová vyhláška mohla nejvýše modifikovat obsah povinností již dříve existujících.

Zůstává tak i nadále v plném rozsahu zachováno pravidlo, že minimální podíl MZD jsou při obnově lesa povinni dodržet pouze

a) vlastníci lesů o výměře větší než 3 ha, kteří protokolárně převzali lesní hospodářskou osnovu (LHO), a

b) vlastníci lesů hospodařící podle lesních hospodářských plánů (LHP), ať tak v intencích § 24 odst. 3 LesZ činí povinně nebo dobrovolně.

Ostatní vlastníci lesa nejsou žádným závazným minimálním podílem MZD vázáni a údaje o něm, stejně jako údaje o doporučeném minimálním podílu MZD uvedené v Příloze 2 vyhlášky č. 298/2018 Sb. pro ně nemají právní význam, a to ani ve vztahu k jejich povinnosti obnovovat lesní porosty stanovištně vhodnými dřevinami (§ 31 odst. 1 LesZ) a povinnosti zalesnit holinu do dvou let od jejího vzniku (§ 31 odst. 6 LesZ). Z definičních znaků obnoveného (zalesněného) pozemku vyjádřených v § 2 odst. 4 vyhlášky č. 139/2004 Sb., kterou se stanoví podrobnosti o přenosu semen a sazenic lesních dřevin, o evidenci o původu reprodukčního materiálu a podrobnosti o obnově lesních porostů a o zalesňování pozemků prohlášených za pozemky určené k plnění funkcí lesa („*Za obnovený nebo zalesněný je pozemek považován tehdy, roste-li na něm nejméně 90% minimálního počtu životaschopných jedinců rovnoměrně rozmístěných po ploše. V tomto množství může být maximálně 15% pomocných dřevin, kterými se rozumí ty druhy lesních dřevin, které nejsou pro daný cílový hospodářský soubor uvedeny mezi dřevinami základními nebo melioračními a zpevňujícími.*“⁴⁾) je totiž zřejmé, že vlastník lesa své povinnosti vyplývající z § 31 odst. 1 a 6 LesZ splní i tehdy, pokud k obnově využije pouze druhy uvedené v Příloze 2 vyhlášky č. 298/2018 Sb. mezi dřevinami základními (ať již cílovými nebo přípravnými).

Popsané závěry mohou být ovšem modifikovány v lesích ochranných a lesích zvláštního určení, v nichž došlo podle § 36 odst. 1 LesZ k vydání rozhodnutí ukládajícího vlastníkovu lesa povinnost MZD při obnově lesa v určitém podílu použít. Takové rozhodnutí by však muselo být odůvodněno okolnostmi případu a muselo by směřovat ve prospěch účelového hospodaření.

Vlastník nad 3 ha, který převzal LHO

Vlastníci lesů o výměře větší než 3 ha, kteří protokolárně převzali LHO, jsou povinni dodržet při obnově lesa právě ten minimální podíl MZD, který je uveden v jím převzaté a aktuální LHO. Vydání nové vyhlášky č. 298/2018 Sb. na obsahu a rozsahu této povinnosti nic nemění, jelikož minimální podíl MZD jako závazné ustanovení je v ustanovení § 25 odst. 3 věty první LesZ vázán právě na obsah LHO, nikoliv na obsah vyhlášky vydané k provedení § 23 odst. 4 a § 31 odst. 7 LesZ či na obsah oblastního plánu rozvoje lesů („*Pro vlastníka lesa o výměře větší než 3 ha, který má zájem využít osnovu pro hospodaření v lese a protokolem o převzetí ji převezme, se stává závaznou celková výše těžeb, která je nepřekročitelná, a podíl melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu.*“).

Vyhláška č. 298/2018 Sb. se může do právní sféry takového vlastníka promítnut až po skončení platnosti aktuální převzaté LHO a vypracování LHO nové, a to navíc jedině za předpokladu, že vlastník lesa i tuto novou LHO protokolárně převezme. Ani tehdy však nemusí dojít k žádné podstatné změně. Neplatí totiž, že LHO schvalované po 1.1.2019, musí převzít právě ten minimální podíl MZD, který je uveden v Příloze 2 vyhlášky č. 298/2018 Sb. Způsob odvození závazného ustanovení „minimální podíl MZD“ v LHO totiž není v LesZ ani ve vyhlášce č. 84/1996 Sb., o lesním hospodářském plánování, popsán, když označená vyhláška v § 16 odst. 2 („*Způsob odvození závazných ustanovení osnov*“) pouze lapidárně uvádí, že „*minimální podíl melioračních a zpevňujících dřevin je uveden procenticky u všech porostů (porostních skupin, etáž) starších 80 let a u všech mladších, do nichž osnova plánuje nebo v nichž připouští obnovu; nevztahuje se na lesy vlastníků s výměrou lesa do 3 ha*“. Lze proto souhlasit s komentářovou literaturou, že toto závazné ustanovení „*se stanoví podle stejných zásad jako u plánů*“ (Staněk, J. a kol.: Lesní zákon v teorii a praxi. Úplné znění prováděcích předpisů s komentářem. Matice lesnická. Písek. 1997 s. 326). Jelikož minimální podíl MZD zakotvený do LHP se může od hodnot uvedených ve vyhlášce č. 298/2018 Sb. odchylovat (jak bude ukázáno v dalším textu), může se stejná odchylka a za stejných podmínek promítnout i do obsahu LHO.

Vlastník hospodařící podle LHP

Pokud pak jde o vlastníky lesa hospodařící podle LHP, ani v jejich právní sféře nemá nabytí účinnosti vyhlášky č. 298/2018 Sb. žádné přímé dopady. I tito vlastníci jsou nadále povinni dodržovat hodnoty závazného ustanovení „minimální podíl MZD při obnově porostu“ uvedené v schváleném LHP, jehož obsah zůstává po nabytí účinnosti vyhlášky č. 298/2018 Sb. zachován beze změny. Přijetí vyhlášky č. 298/2018 a s tím spojené zrušení vyhlášky č. 83/1996 Sb. není možno považovat za změnu podmínek vyvolávající nutnost změny LHP podle § 27 odst. 4 LesZ („*Pokud dojde v průběhu platnosti plánu ke změnám podmínek, vyvolávajícím nutnost změny závazného ustanovení plánu, zejména z hlediska ochrany lesa nebo z hlediska zajištění plnění funkcí lesa, musí vlastník lesa požádat schvalující orgán státní správy lesů o změnu příslušného závazného ustanovení*“), neboť citované ustanovení má na mysli změny podmínek faktických (kalamitní událost, změna velikosti LHC), nikoliv změny právního prostředí.

Údaje obsažené v Příloze 2 vyhlášky č. 298/2018 Sb. se tak do závazného ustanovení „minimální podíl MZD při obnově porostu“ mohou promítnout až v případě LHP schvalovaných po 1.1.2019, přičemž slovo „mohou“ je znovu voleno zcela úmyslně. Postup při odvozování předmětného závazného ustanovení je popsán v ustanovení § 10 vyhlášky č. 84/1996 Sb. tak, že minimální podíl MZD se jako závazné ustanovení plánu stanoví pro všechny porosty (porostní skupiny, etáže) starší 80 let a porostní skupiny mladší, pokud do nich plán umísťuje obnovu nebo tam obnovu připouští. Není přitom povinností zpracovatele LHP otrocky opsat hodnoty minimálního podílu MZD uvedené pro příslušný hospodářský soubor v Příloze 2 vyhlášky č. 298/2018 Sb.; zcela naopak je z díky ustanovení § 10 odst. 2, 3 a 4 vyhlášky č. 84/1996 Sb. zřejmé, že Ministerstvo zemědělství přímo předpokládá možnost jejich modifikace. Formulace „*Při stanovení podílu melioračních a zpevňujících dřevin se vychází z ustanovení zvláštních předpisů*“) **s přihlédnutím k porostnímu typu, aktuálnímu stavu porostní skupiny (etáže) a fázi rozpracovanosti obnovy, přitom se přihlédne k zastoupení melioračních a zpevňujících dřevin v již obnovených částech porostu. Důvodem ke snižování podílu melioračních**

a zpevňujících dřevin při obnově porostu nejsou škody způsobené zvěří.“ „Pro holiny vzniklé v důsledku nahodilých těžeb, které svojí šíří nebo velikostí přesahují velikost seče doporučenou rámcovými směrnice-mi pro příslušný hospodářský soubor, je v rámcových směrnících stanoven podíl melioračních a zpevňujících dřevin přiměřeně snížený.“ a „Pro posouzení navrženého podílu melioračních a zpevňujících dřevin v jednotlivých porostech je součástí podkladů pro schvalování plánu seznam jednotek prostorového rozdělení lesa, ve kterých nebyl dosažen podíl melioračních a zpevňujících dřevin uvedený ve zvláštních předpisech:“ dávají zřetelně najevo, že při stanovení minimálního podílu MZD pro příslušnou jednotku prostorového rozdělení lesa v konkrétním LHP není rozhodující vyhlášková hodnota, nýbrž aktuální stav lesa. Podíly MZD, které jsou jako minimální uvedeny ve vyhlášce č. 298/2018 Sb., navíc mohou být modifikovány příslušným oblastním plánem rozvoje lesů, který jako „doporučení pro zpracování lesních hospodářských plánů a lesních hospodářských osnov“ (§ 2 odst. 1 vyhlášky č. 298/2018 Sb.) nemusí (u OPRL zpracovaných před 1.1.2019) s obsahem Přílohy 2 vyhlášky č. 298/2018 Sb., korespondovat a při tvorbě LHP bude mít před přímou aplikací vyhláškových ustanovení přednost.

Popsanou volnost vazby mezi obsahem vyhlášky č. 298/2018 Sb. a výslednou podobou závazného ustanovení „minimální podíl MZD“ v LHP schvalovaném po 1.1.2019 však současně nelze přeceňovat v domněni, že zpracovatel LHP je oprávněn se při odvození minimálního podílu MZD od Přílohy č. 2 vyhlášky č. 298/2018 Sb. kdykoliv a jakkoliv odchýlit. Ve vyhlášce uvedený minimální podíl MZD je sice součástí základních hospodářských doporučení, což evokuje nezávaznost, je však možno jej považovat za jeden z parametrů stanovištně vhodné druhové skladby, a to jak z hlediska povinnosti zakotvené do ustanovení § 31 odst. 1 LesZ („Vlastník lesa je povinen obnovovat lesní porosty stanovištně vhodnými dřevinami ...“), tak z hlediska zákonné definice zajištění lesního porostu podle § 2 písm. j) LesZ („zajištění lesního porostu se rozumí dosažení takového stavu lesního porostu, který po zalesnění dále nevyžaduje intenzivní ochranu a... **druhov****á skladba lesních dřevin dává předpoklady pro vznik stanovištně vhodného lesního porostu:**“). Ve světle obvyklých úvahových vzorců správní a soudní praxe pak bude jakákoliv odchylka od minimálního podílu MZD dle Přílohy 2 vyhlášky č. 298/2018 Sb., která by v návrhu LHP nebyla řádně odborně odůvodněna (např. potřebami účelového hospodaření v lesích ochranných a lesích zvláštního určení, obsahem dosud zpracovaného oblastního plánu rozvoje lesů), pravděpodobně hodnocena jako odporující ustanovení § 2 písm. j) a § 31 odst. 1 LesZ a tedy důvod pro jeho neschválení podle § 27 odst. 1 věta druhá LesZ *a contrario* („Orgán státní správy lesů plán schválí, pokud není v rozporu s tímto zákonem a ostatními právními předpisy“), nehledě k tomu, že taková nedůvodná odchylka může být i důvodem vydání nesouhlasného závazného stanoviska orgánu ochrany přírody podle § 4 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb., ochraně přírody a krajiny.

Závěr

Je tak možno uzavřít, že nabytí účinnosti vyhlášky č. 298/2018 Sb. nemá, pokud jde o minimální podíl MZD při obnově porostu, na vlastníky lesa žádný bezprostřední dopad. Vlastníci lesů hospodařící bez LHP a LHO ani napříště nemají povinnost minimální podíl MZD respektovat, stejně jako vlastníci hospodařící podle převzatých LHO s výměrou lesního majetku do 3 ha. Vlastníci lesa větší výměry hospodařící podle LHO či LHP jsou i nadále vázání minimálním podílem zakotveným ve schválených plánech a osnovách, Obsah Přílohy 2 vyhlášky č. 298/2018 Sb. se promítne až do LHO a LHP schvalovaných, resp. zpracovávaných po

1. 1. 2019. Jejich zpracovatelé jsou oprávněni se při odvozování závazného ustanovení „minimální podíl MZD při obnově porostu“ od vyhláškových údajů odchýlit, odchylka však musí být řádně odůvodněna tak, aby nevznikl důvod pro neschválení LHP pro nesoulad s LesZ a dalšími právními předpisy či důvod pro vydání nesouhlasného závazného stanoviska orgánu ochrany přírody podle § 4 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb.

JUDr. Ing. Martin Flora, Dr.
Advokátní kancelář
Pásek, Honěk a partneři
Mendelova univerzita v Brně

VE ZKRATCE

- Dnem 2. dubna je platná a účinná novela zákona o lesích č. 90/2019 Sb.** Tato „rychlá“ poslanecká novela otevřela Ministerstvu zemědělství prostor pro rozhodnutí o nezbytných opatřeních odchylných od vybraných ustanovení zákona o lesích v případě regionálních nebo celostátních mimořádných situací, které mají charakter kalamit a které nastaly na území dvou a více krajů. Deklarovaným účelem zákona je minimalizace škod na lesích. Část opatření platí v celé republice, některá jsou cílena do konkrétních, nejhůře postižených oblastí určených na základě tzv. rajonizace, která by měla být průběžně 1x za čtvrtletí aktualizována.

- Dnem 3. dubna nabylo účinnosti první ze série opatření obecné povahy,** které umožňuje v celé republice odklad těžby sterilních kůrovcových souší až do 31. prosince 2022. Tam, kde nebude vstup do lesa omezen nebo zakázán, se opatřením upozorňuje široká veřejnost, že každý je povinen dbát své osobní bezpečnosti a přizpůsobit své jednání stavu přírodního prostředí a lesa, v němž se na vlastní nebezpečí pohybuje a musí si být vědom rizik vyplývajících z prosté existence lesa jako přírodního prostředí. Tato rizika jsou zvýšená v lesích postižených kalamitou. V katastrálních územích nejvíce zasažených kůrovcovou kalamitou snímá opatření z vlastníků lesů povinnost používat jako obranná opatření lapače a klást lapáky, jelikož to zde nemá žádný podstatný význam, a umožňuje zde také využít prodloužení doby zalesnění kalamitní holiny na 5 let a zajištění lesních porostů na ní do 10 let od jejího vzniku. Opatření nezbavuje vlastníka lesa povinnosti aktivně vyhledávat kůrovcové stromy a provádět jejich včasnou těžbu a účinnou asanaci. Pro vlastníky lesů ve vyjmenovaných oblastech je zklamáním, že se ministerstvu nepodařilo připravit a vyhlásit opatření umožňující výjimky z použití sadebního materiálu již pro jarní zalesňování.

Plné znění opatření včetně seznamu dotčených katastrálních území je k dispozici na úřední desce MZe a všech obecních úřadů na území ČR.

- 27. března podalo Ministerstvo životního prostředí do meziposlaneckého připomínkového řízení **návrh novely zákona o ochraně přírody a krajiny, který se týká problematiky invazních nepůvodních druhů.** Návrh je reakcí na evropské nařízení, které vstoupilo v platnost v srpnu 2016 a zavedlo evropský seznam invazních nepůvodních druhů. Jejich záměrné využívání omezuje skrze zákazy jednotlivých způsobů nakládání s nimi. Adaptace evropského nařízení do českého právního prostředí se promítne nejen do zákona o ochraně přírody, ale také do zákona na ochranu zvířat proti týrání zvířat, do rybářského zákona, do zákona o myslivosti a do zákona o lesích. Na základě tlaku společné platformy „Hospodáři v krajině“ nebude Ministerstvo životního prostředí zavádět národní seznam invazních nepůvodních druhů, na kterém by byly druhy zvířat či rostlin nad rámec schváleného seznamu na evropské úrovni.

- 21. března se uskutečnilo zasedání republikového výboru SVOL** v Lukách nad Jihlavou. Členové výboru zhodnotili výsledky dosavadních jednání k řešení kůrovcové kalamity v kolegiu ministra, výstupy z jednání s představiteli resortu a závěry krajských kalamitních štábů. Vyjádřili podporu ministrowi zemědělství v jeho úsilí zajistit finanční prostředky na nový dotační titul, který by měl vlastníkům lesů pomoci s obnovou kalamitních ploch a jejich zajištěním a přípravou do věku produkce. Ministerstvo financí je vystaveno permanentnímu tlaku ostatních resortů na státní rozpočet, a proto je podle republikového výboru nezbytné, aby premiér byl o vývoji kůrovcové situace, přijímaných opatřeních a krizové situaci vlastníků lesů informován s dostatečnou naléhavostí odpovídající skutečnosti. Členové výboru následně projednali a schválili připomínky SVOL k předloženému návrhu opatření obecné povahy a stanovili si další postup při projednávání novely zákona o lesích ve sněmovně a projednání petice SVOL „Zdravé a prosperující lesy i pro příští generace“ v Senátu, které se uskuteční 16. května.

- Republikový výbor pobouřil dopis státního podniku Lesy ČR vlastníkům lesů,** ve kterém jsou vlastníci lesů poučováni o svých právech a povinnostech stanovených lesním zákonem a vyzýváni ke společnému boji s kůrovcem, a to i ti, kterým státní podnik nikdy odborného lesního hospodáře nedělal, kteří si jej platí ze svého a jsou příkladem toho, jak se má v lese hospodařit. Podle SVOL drobným vlastníkům lesů, kteří nemohou sehnat těžaře, nemají komu prodat kůrovcové dříví a chybí jim prostředky na obnovu kalamitních holin, uvedená výzva nepřináší žádnou konkrétní pomoc, ale může odvést pozornost od problémů státního podniku, vylepšit jeho mediální obraz a vyvolat dojem, že nestátní vlastníci se o své lesy nestarají dobře. O tom, jak státní podnik ve skutečnosti pomáhá ostatním vlastníkům lesů, vypovídá podle členů republikového výboru také to, že státní podnik jakožto dominantní hráč na trhu se dřívím oslovil 12. března t. r. své obchodní partnery s nabídkou sortimentů vyrobeného dříví, které připravuje k prodeji prostřednictvím přímých smluv s možnostmi uzavření rámcové smlouvy na dvouleté období s opcí na dva roky. Je otázkou, za jaké ceny se bude prodávat a jestli pak ostatní majitelé dostanou dřevo ze svých lesů vůbec na trh.

- Republikový výbor obdržel od několika členů podnět **k řešení patové situace při aktuálním schvalování lesních hospodářských plánů platných od 1. ledna 2019,** které byly zpracovány v souladu s vyhláškou č. 83/1996 Sb. platnou v době jejich přípravy. Vyhláška č. 298/2018 Sb., která ji nahradila, postrádá přechodné ustanovení a někteří krajské úředníky požadují přepracování LHP předkládaných k odsouhlasení v tomto období. Tento požadavek uvádí vlastníky lesů do právní nejistoty, odporuje lesnickému standardu pro rok 2019 a pro dotčené vlastníky by měl nedozírné důsledky. SVOL proto požádal Ministerstvo zemědělství, aby co nejrychleji učinilo opatření, která by zabránila nejednotnému výkladu daných pravidel, a je připraven podniknout v této záležitosti i odpovídající právní kroky.

- 15. března proběhlo v Poslanecké sněmovně první čtení vládního návrhu novely zákona o lesích.** Návrh vyšel z meziresortního připomínkového řízení ukončeného v říjnu loňského roku a měl by vytvořit předpoklady pro efektivnější zpracování současné kalamity v lesích. Některé připomínky vlastníků lesů bohužel nebyly zohledněny. Návrh umožňuje orgánu státní správy lesů dočasně omezit nebo vyloučit vstup do lesa na dobu max. 3 měsíců opatření obecné povahy, ale stejným způsobem umožňuje také např. omezení nebo zastavení jiných těžeb než nahodilých, ruší povinnost orgánu státní správy lesů rozhodnout o hrazení nákladů, pokud

ukládá opatření v zájmu někoho jiného než vlastníka lesa, upravuje povinnosti odborných lesních hospodářů placených státem a prostřednictvím další vyhlášky stanovuje obsah lesní hospodářské evidence. Návrh postrádá proporcionální úpravu odpovědnosti vlastníka lesních pozemků za škody vzniklé jeho návštěvníkům, která by podobně jako zákon o ochraně přírody a krajiny odstranila právní nejistotu vlastníků lesů ohledně konkrétních dopadů a odpovídala by povaze přirozených rizik, které se v lese vyskytují. Návrh byl přikázán k projednání výborům, zemědělskému jako garančnímu a výboru pro životní prostředí. Lhůta na projednání ve výborech, které se budou zabývat pozměňovacími návrhy, byla prodloužena na 90 dní oproti standardním 60, zástupci SVOL zde nebudou chybět.

Ing. Marie Růžková
tajemnice SVOL

Aktuální otázky související s Naturou 2000

V září 2018 proběhlo v Praze další bilaterální jednání s Evropskou komisí (EK), které řešilo nové podněty ekologických organizací (NGO) na rozšíření evropsky významných lokalit soustavy Natura 2000 (EVL), údajně podložené novými daty o výskytu a stavu předmětů ochrany v České republice.

Na předchozím jednání v roce 2016, přitom EK uvedla, že po vyhlášení 50 nových EVL a doplnění 70 předmětů ochrany (realizováno v r. 2018) považuje soustavu Natura 2000 v ČR za kompletní. Mezi cca 50 účastníky jednání (dotčená ministerstva i zástupci všech dotčených zájmových skupin) byl i zástupce SVOL Ing. Stanislav Janský. Závěry z jednání byly ČR předány až v lednu 2019.

Česká republika prezentovala nástroje k financování ochrany území N200. Počátkem roku 2019 by měl být Českou republikou schválen rámec prioritních akcí N200, z kterého by měl čerpat Akční plán CAP 2020+, Operačního programu životního prostředí, programy LIFE, Norské fondy, národní program péče o krajinu pro přípravu konkrétních dotačních titulů.

Česká republika jedná s EU o kompenzačních opatřeních v roce 2016 navržených a nerealizovaných EVL Porta Bohemica u Děčína a Luky u Přelouče, jejichž realizace by znemožnila provoz lodní dopravy na Labi. V lesnictví je v ČR problém s dvouletým prodloužením v implementaci lokality Soutok - Podluží (soutok Moravy a Dyje). Bylo vysvětleno, že probíhají intenzivní jednání LČR, místních obcí, kraje a orgánů ochrany přírody a připravuje se ochrana formou sítě maloplošných chráněných území.

Nové návrhy podané nevládními organizacemi na nedostatečnost ochrany z důvodu nově zjištěných dat o aktuálním stavu stanovišť a druhů byly zamítnuty – nebyly podpořeny ani Ministerstvem životního prostředí. Agentura ochrany a přírody a krajiny v současné době totiž zatím zpracovává výsledky průzkumů pro tzv. reporting o stavu evropsky chráněných druhů a stanovišť, který předkládají člen-

pokračování na str. 8. »

ské státy každých 6 let, termín předání je rok 2019. Zástupce vlastníků lesů (LČR, Vojenské lesy a statky - VLS, SVOL) zatím s výstupy pro reporting nebyli seznámeni, ačkoliv jim v roce 2013, kdy jim byl návrh reportingu poskytnut k posouzení cca 2 týdny před jejich odesláním Bruselu bylo přislíbeno, že velcí vlastníci budou kontaktováni ke spolupráci a průběžně seznamování s výsledky šetření a měli prostor pro projednání požadavků na odstranění případných nepřesností. Je obava, že zkrácené výsledky reportingu mohou být podnětem k podání návrhů na další rozšiřování soustavy N2000 a z toho vyplývajících (nerelevantních) omezení hospodaření vlastníků lesa. *(Pozn. Historie se opakuje. Zástupci vlastníků lesů dostali výstupy pro reporting až 4. dubna s termínem pro zaslání odpovědi do 18. dubna.)*

Dále EK kritizovala zhoršení podmínek pro obojživelníky na rybnících s chovem ryb, požadovala omezení, popř. snižování počtu malých vodních elektráren pro snížení škod při tahu ryb, nevracení vodních toků do umělých pevných koryt zničených při povodni. Diskutována byla problematika zavádění velkých savců (rys, vlk, medvěd, los, zubr). Otázka stanovení cílových počtů a regulace nebezpečných jedinců lovem nebyla jasné zodpovězena, stejně jako regulace při přemnožení kormorána, vydry říční a bobra evropského, zavedení a zdůvodnění takovýchto opatření si musí připravit a obhájit členské státy.

Důležitým bodem jednání byl požadavek nevládních organizací na povinné umístění všech detailních návrhů a způsobu obnovy těžeb do desetiletých lesních hospodářských plánů a jejich závazné odsouhlasení orgánem ochrany přírody. V případě nahodilých těžeb požadovali individuální projednávání a odsouhlasování těžby a obnovy. Ministerstvo zemědělství, životního prostředí i zástupci vlastníků prezentovali zástupci EK systém lesních hospodářských plánů a jejich schvalování a závaznosti. Při schvalování LHP jsou odsouhlaseny zásady hospodaření pro hospodářské soubory včetně povolených způsobů obnovy, druhové skladby pro zalesnění i postupy při nahodilých – kalamitních těžbách. Na území dotčených prvků ochrany přírody (maloplošná i velkoplošná chráněná území) jsou projednávána s orgány ochrany přírody i konkrétní hospodářská opatření v jednotlivých porostních skupinách a ověřován soulad se schváleným plánem péče. Pro schválení LHP je nezbytné kladné závazné stanovisko LHP. V některých oblastech, kde bývá v průběhu LHP z různých důvodů vyšší podíl nahodilých těžeb není umísťování všech obnovní těžeb na 10 let smysluplné. Přesto EK ve svých závěrech náš systém označila jako „suboptimální“ a bude dále ověřovat.

V diskuzi o kůrovcové kalamitě zazněla ze strany nevládních organizací kritika kácením aktivních kůrovcových stromů a využívání insekticidů v přírodní rezervaci Rejvíz, udělení těchto výjimek je však dle zákona možné. Zástupce MŽP Ing. Šíma uvedl zákaz ochrany proti kůrovci v 1.a 2. zóně národních parků plošnou těžbou. Upozornil na zvážení umožnění výjimek v případě, kdy jde o potřebnou ochranu genofondu vzácného horského smrku nebo ochranu ekotopu pro zvláště chráněné ptáčí druhy. Zástupce EK upozornil na rozsudek Evropského soudního dvora v případě Białowiežského pralesa, který deklaruje potřebu diferenciovaného přístupu dle typu a funkce lesa. V případě nedotčených území má být dána přednost bezzásahovému managementu. Podpořil také některými skupinami propagované agrolesnictví a pastvu v lese. Pro pastvu v lese pro podporu rozvoje určitých chráněných biotopů je v České republice

možno požádat o výjimku, EK ale doporučuje větší liberalizaci.

Komise bude sledovat i jednání našeho Ústavního soudu k stížnosti NGO na novelu stavebního zákona, která jim přiznala statut účastníka řízení pouze v případech, kdy řízení podléhá hodnocení EIA.

Ing. Stanislav Janský
2. místopředseda SVOL

Z regionů SVOL

Severomoravský region SVOL, do kterého patří kraje Moravskoslezský, Olomoucký a Zlínský, má 92 členů, většinou hospodařících na menších a středních majetcích, o celkové výměře 37 tisíc ha. Jeho předsedy Ing. Romana Šimka jsme se zeptali, jak vnímá současnou situaci v lesnictví.

Kam se za 30 let od doby sametové revoluce podle vašeho názoru posunulo lesnictví a které chyby se promítají do dnešního stavu?

Hlavním důvodem nelichotivého stavu našich lesů je chybné politické východisko, které převládalo při vzniku státního

ale důsledkem privatizace lesnické techniky a násilného převodu zaměstnanců v dělnických profesích na OSVČ. Relativní nadbytek pracovní síly i technických prostředků způsobil stagnaci výdělků pracovníků v těžbě a přibližování. Více než polovina zkušených dělníků opustila práci v lese z důvodu nesplacených pohledávek u akciových společností, které mezi sebou vedly konkurenční boj. Práce v lese přestala být atraktivní pro mladé lidi, kteří si vybírali jiné učební obory, nebo odcházeli za prací do měst. Řešení nedostatku pracovníků v dělnických profesích používáním harvesterů se ukázalo jen jako dočasné řešení. Za dělníky odcházející do penze již není náhrada. A tak v současné době české lesy zachraňují námezdní dělníci z Ukrajiny, Rumunska či Mongolska. Nejvíce však lesnímu hospodářství uškodilo usnesení vlády o realizaci tzv. Dřevěné knihy, koncepce Ministerstva zemědělství k hospodářské politice státního podniku Lesy ČR od roku 2012, která rozhodla, že Lesy ČR budou státní lesy pouze spravovat a s výjimkou přímo řízených lesních závodů nebudou samy podnikat a pěstební i těžební práce budou outsourcovat, a všechny soutěže se musejí řídit zákonem o veřejných zakázkách.

Poukazoval SVOL na možná nebezpečí?

Samozřejmě. Již v době schvalování této koncepce zástupci SVOL upozorňovali na to, že komplexní zakázka na zajištění všech lesnických činností, včetně prode-

Kroměřížsko - Rajnochovice, říjen 2018

podniku Lesy ČR v roce 1991. Do podniku byl vložen nemovitý a movitý majetek v celkové finanční hodnotě cca 8,0 mld. Kč, určený především ke správě lesů ve vlastnictví státu a k dokončení restitucí (provozní budovy a jejich zařízení, osobní automobily). Na zbývající část majetku v celkové výši 8,2 mld. byly vypracovány privatizační projekty, na jejichž základě byly Fondem národního majetku založeny akciové společnosti. Šlo o majetek nutný k obhospodařování lesů, tedy budovy, traktory na přibližování a soustředování dříví, nákladní automobily na odvoz dříví, manipulační sklady, těžební stroje apod. Státní podnik tak opustil v Evropě osvědčený model vlastní správy lesního majetku, kdy zadávání zakázek na lesnické činnosti je striktně odděleno od prodeje dřeva, který si realizuje vlastník lesa sám a má tak přesnou kontrolu nad jeho množstvím a kvalitou. Prvních dvacet let po transformaci ekonomické výsledky státního podniku ukazovaly, že nastolené schéma hospodaření LČR bylo správné. Díky velkému počtu jednotek, na kterých byla výběrová řízení vypisována a díky velkému počtu subjektů, které po privatizaci působily v lesním hospodářství, se dařilo LČR vysoutěžit nízké ceny prací a vysoké ceny za dříví. Tyto pozitivní výsledky byly

je dřeva a snížený počet územně smluvních jednotek mohou vést velmi rychle ke zhoršení úrovně hospodaření ve státních lesích s dopadem na výchovu a kvalitu lesních porostů a následně i k ekonomické újmě pro stát. Předpovědi zástupců SVOL se bohužel naplnily. Nejsou těžební kapacity, které by stávající objem nahodilých těžeb vytěžily a přiblížily. Nejsou zpracovatelské kapacity, které by dříví vykoupily. Pokud vlastník lesa prodá své dříví, tak o ceně rozhoduje odběratel. Respektive dvě velké pily, podle jejichž cenové politiky se odvíjejí ceny dříví i ostatních pilařských provozů. Je jen obtížné sehnat vhodný sadební materiál a ještě těžší někoho, kdo sazenice vysadí. Volná ruka trhu způsobila i rozpad ve dřevozpracujícím sektoru. Existující střední a menší pily nemohly konkurovat efektivitou práce nově vybudovaným pilařským provozům, které si mohly dovolit díky zahraničnímu kapitálu za kulatinu platit dumpingovými cenami. V současné době trh s kulatinou smrku ovládají dvě silné zahraniční pilařské společnosti s roční kapacitou pořezu kolem 4 milionů m³. Trh s vlákninou ovládají dvě silné zahraniční celulózky s roční kapacitou zpracování kolem 3,5 milionů m³. Trh s výrobou plošných materiálů ovládá jedna silná zahraniční firma s pořezem 1,3 milionů m³.

Kde vidíte další problémy současného lesnictví?

Dalším problémem lesního hospodářství je rezignace státu na výkon státní správy lesů a činnost odborných lesních hospodářů. Po 31. 12. 2002 došlo k ukončení činnosti okresních úřadů, jejichž kompetence převzaly zčásti krajské úřady a zčásti obecní úřady obcí s rozšířenou působností. Úředníci provádějící výkon státní správy lesů mají kromě této činnosti i další kumulované funkce, takže jejich přítomnost při kontrolách v lese je téměř nulová. Odborní lesní hospodáři placení státem nemají zákonem stanovené povinnosti. Nemusí vykonávat žádnou poradenskou činnost, přesto pobírají odměnu za výkon činnosti odborného lesního hospodáře. Společnost zvyšuje své požadavky na plnění mimoprodukčních funkcí lesa. Vlastníkům lesa však nejsou poskytována plnění za tyto poskytované služby.

Jak by se lesnictví mělo (bude) vyvíjet v příštích letech?

Věřím, že se podaří následky klimatických změn zvládnout, že vzniklé holiny budou v krátkém čase zalesněny a že stát i kraje pochopí, že lesy jsou zelenými plícemi krajiny, o které je nutné pečovat a jejich vlastníky motivovat, ne jim jenom nařizovat a sankcionovat je. LČR by měly outsourcing používat pouze pro provádění lesnických prací a samy si prodávat dřevo, výběrová řízení by měla probíhat ve zjednodušeném řízení a měla by být vyhlášována na malé jednotky. Bylo by dobře, kdyby si LČR pěstovaly vlastní sadební materiál pro svou potřebu a vytvořily si vlastní taxační kancelář pro zpracování svých lesních hospodářských plánů. Nezbytností je reorganizovat státní správu lesů a upravit podmínky správy malolesů.

(red.)

Bud'te v obraze

Sledujte aktuální informace na našem webu www.svol.cz a také na facebookovém profilu SVOL. Sdílením a komentováním obsahu v internetovém prostředí pomáháte šířit obsah a podporujete tak vyjednávací pozici SVOL.

Nově patří SVOL také facebookový profil Kouzlo lesa, určený pro širší veřejnost.

Děje se ve Vašem lese něco zajímavého? Pošlete informaci a fotografii na divisova@svol.cz. Čím více poutavého obsahu veřejnosti nabídneme, tím více se o SVOL bude vědět.

Kolegyně Jana Divišová je nově marketingovou a PR poradkyní SVOL, tel. č. 728 872 159.

AKCE & TIPY

16. dubna Škodliví činitelé v lesích Česka 2018/2019 – celostátní seminář LOS se zahraniční účastí, Průhonice, pořádá LOS, VÚLHM

17. dubna Praktické ukázky účinné asanače v kůrovcové kalamitě – terénní seminář ochrany lesa, Velká Bíteš – pořádají Technické služby Velká Bíteš a L.E.S. CR, spol. s r.o., krejcir@lescr.cz

25. dubna Celostátní konference SVOL „Živoucí lesy – základ života na zemi“, Pelhřimov, info@svol.cz

12.-15. května Národní výstava myslivosti v Brně

22.-29. května Natura Viva 2019, Lysá nad Labem

27. května Setkání lesníků Vysočiny – obnova lesa po kalamitách, zámek Vilémov u Golčova Jeníkova, pavlonova.gabriela@uhul.cz

Zájemci o členství ve SVOL jsou vítáni. Pro další informace se obraťte na naši kancelář v Pelhřimově, nebo navštivte webové stránky www.svol.cz.

Vydává: Sdružení vlastníků obecních a soukromých lesů v ČR, K Silu 1980, 393 01 Pelhřimov, IČO 45035652, tel./fax: 565 324 203, e-mail: info@svol.cz, vychází 3x ročně v nákladu 2000 ks. Odpovědný redaktor: Ing. Marie Růžková; za obsah příspěvků ručí autoři. Není-li uvedeno jinak, pocházejí veškeré použité fotografie z archivu SVOL. Registrováno Ministerstvem kultury ČR pod evidenčním číslem MK ČR E 17027. Vytlačeno na papíře certifikovaném PEFC.

